

Sygn. akt I CSK 1260/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa K. P.

przeciwko P. G., W. P. i S. G.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 września 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z 1 czerwca 2021 r., sygn. akt VI Ca 305/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od K. P. na rzecz W. P. kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 czerwca 2021 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie z 21 grudnia 2020 r., którym oddalono powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na potrzebę wykładni art. 5 w zw. z art. 58 § 2 k.p.c. (powinno być „k.c.”) w zw. z art. 6 i 10 u.k.w.h. Zdaniem skarżącej wymienione przepisy wymagają dokonania wykładni w następujących budzących liczne wątpliwości w doktrynie kwestiach: „1. Czy w sytuacji, gdy nabycie nieruchomości od osoby posługującej się dokumentem własności uzyskanym w wyniku złożenia fałszywego oświadczenia dotyczącego

pochodzenia środków majątkowych stanowiących źródło zakupu nieruchomości, a następnie zbycie jej z pominięciem współwłasności majątkowej małżeńskiej winno skutkować nieważnością umowy sprzedaży, nie wywołując trwałych negatywnych skutków prawnych wobec pokrzywdzonego współmałżonka zbywcy nieruchomości, wyłączając przepisy dotyczące dobrej/złej wiary, wymagając odebrania oświadczenia współmałżonka; 2. Czy badanie przesłanek rękojmi istotne pozostaje tzw. subiektywne rozumieniu dobrej/złej wiary, gdy tymczasem wskazać należy na zasadność nurtu obiektywizującej interpretacji pojęcia złej wiary, wobec istotnej zmiany dostępu do informacji; 3. Czy odpłatność, o której mowa w art. 6 § 1 ma odzwierciedlać wartość rynkową nieruchomości, by w całości zaspokoić roszczenie z tytułu przeniesienia własności i tym samym stanowić uwiarygodnienie autentyczności transakcji sprzedaży.”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień Sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać przy tym realne i poważne trudności, a także mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia innych spraw. Skarżący winien jest w tym przypadku przedstawić

pogłębioną argumentację prawną, bowiem zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny, powstały na tle konkretnego przepisu prawa. Nie może ono odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. postanowienia SN z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17).

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga z kolei wykazania, że określony przepis prawa, mimo istnienia poważnych wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, przy czym konieczne jest w takim przypadku przytoczenie sprzecznych orzeczeń (por. post. SN z 23 maja 2018 r., I CSK 31/18; z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15 i tam przywołane orzecznictwo). Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (zob. post. SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, Nr 2, poz. 29). Konieczne jest przy tym również wykazanie, że dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (por. post. SN z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest oczywiście bezzasadny. Skarżąca nie wykazała, aby w niniejszej sprawie występowały wymagające rozstrzygnięcia istotne zagadnienia prawne bądź zachodziła potrzeba wykładni przepisów, które rzekomo wywołują wątpliwości w doktrynie. Wbrew twierdzeniom skarżącej Sąd Okręgowy nie odnosił się do ważności umów sprzedaży, na podstawie których pozwany W. P. miał nabyć nieruchomość, a następnie zbyć ją na rzecz S. i P. G.. Bez znaczenia dla oceny ważności tych umów byłoby zresztą zawarte w akcie notarialnym oświadczenie, że nabycie następuje z środków majątkowych należących do majątku osobistego W. P., a nieruchomość wchodzi w skład tego majątku. Wspólność majątkowa przedmiotów

majątkowych powstaje z mocy prawa i żadne oświadczenie nie ma tutaj decydującego znaczenia. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ma ono żadnego znaczenia, gdyż podstawą oddalenia powództwa było uznanie, że pozwanych małżonków G. chroniła rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono żadnych argumentów, które pozwalałyby na zakwestionowanie tej oceny.

Samo uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi lakoniczne rozwinięcie jedynie pierwszego z postawionych przez skarżącą pytań, odnosi się ściśle do okoliczności niniejszej sprawy i nie prezentuje wymaganego w przypadku powołanych przez skarżącą przesłanek pogłębionego wyводу prawnego. Na marginesie należy wskazać, że w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Tym samym wnioski dowodowe złożone w skardze kasacyjnej były oczywiście bezzasadne.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Suma zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu radcy prawnego w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 8 i § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[as]